

PSOE, la por de tancar la crisi en fals

El PSOE celebra aquest cap de setmana el seu 35è Congrés, que és tan incert com decisiu. S'hi presenten quatre candidatures i els 998 delegats convocats, el 75% dels quals s'estrenen en aquest acte, han d'elegir l'encarregat de tornar els socialistes a la Moncloa.

ARXIU / EFE

Joaquín Almunia felicita Josep Borrell la nit de les eleccions primàries del PSOE. Ni l'un ni l'altre van refer la malmesa imatge d'un partit que encara busca el candidat que substitueixi amb garanties Felipe González.

“Ja ho veureu, farem un congrés ordinari per fer-ne un d'extraordinari al cap d'un any. N'hem errat l'ordre”. La frase, la deixava anar a un grup de periodistes un dirigent socialista, conscient, com molts dels seus companys, que aquests congrés, tan decisiu, té pràcticament tots els números de la rifa per tancar-se en fals.

Que siguin quatre les candidatures que s'hi presenten il·lustra prou la intensa crisi que ha fet aflorar el 12-M. Una crisi que ha empès famílies i persones que, amb lemes de canvi i de renovació, han vist l'oportunitat d'ascendir a la secretaria general. Des

del 27è Congrés, quan Greorio Peces-Barba va oposar-se a Felipe González, el PSOE no n'havia viscut cap altre amb més d'un candidat a la secretaria general.

La ferida va començar a sagnar amb la dramàtica successió de Felipe González, que al darrer congrés va renunciar per sorpresa a la secretaria general. L'ex-president fou substituït per Joaquín Almunia en un congrés grotesc, pactat de nit entre les famílies i els tres barons territorials del moment: José Bono, Juan Carlos Rodríguez Ibarra i Manuel Chaves. Aquesta situació, amb l'exclusió de molts dirigents, va culminar en el procés de les primà-

ries. Si Josep Borrell va guanyar-hi Almunia, també va acabar dimittint. Almunia, un home desautoritzat per les eleccions primàries –i doncs, per la militància–, és el candidat a les generals i fracassa a impedir la continuïtat del PP en el poder, tot i el pacte amb IU. Aquest cap de setmana el PSOE vol tancar aquests quatre anys de travessa del desert.

Quatre candidats aspiren a dirigir el partit. José Bono, president de Castella-La Manxa, avalat per cinc majories absolutes consecutives a casa seva, sembla el més ben situat. Bono, instintiu i de caràcter fort i dominant, té el suport de Chaves (de totes maneres, aquest ha propiciat fins al darrer minut una aliança pre-congressual amb José Luis Rodríguez Zapatero) i de la majoria de vells dirigents, com ara el de González, que Bono ha volgut “repestar” perquè presidís el partit. Però aquest candidat pot trobar-se amb un sever vot de càstig, com a “representant” d'un aparell que ha dut el partit a la situació d'ara. De fet, Bono no ha aconseguit pas fins ara els suports esperats. Al principi era radicalment contrari a les primàries (mètode ben vist per les bases) i a una possible segona tanda en l'elecció del secretari general; a més, en privat reiterava que “qui perd, perd, i qui guanya, guanya”. Preveia una victòria còmoda i amenaçava d'abandonar, si s'arribava a la segona tanda. Però ara veu “amb prudència” les primàries i la segona tanda i ha incorporat

al seu vocabulari termes com "consens" o "integració".

I és que el debat de les formes s'ha apoderat del pre-congrés: que si una volta o dues, que si llistes obertes o tancades, que si vot secret o a mà alçada, que si presentació de l'executiva de cada candidat abans de l'elecció o després...

L'altra candidata que es pot considerar acostada a l'aparell és l'eurodiputada basca Rosa Díez, catapultada a encapçalar la llista europea per decisió personal d'Almunia. Díez té el suport de dirigents com ara Ramón Jáuregi o dels ex-ministres Juan Manuel Eguiagaray o Luis Atienza. Les poques possibilitats de guanyar l'han duta a insistir en la segona tanda, amb la idea de pactar una candidatura conjunta, en ple congrés, amb Zapatero i Matilde Fernández contra Bono. Com Bono, Díez aspira a aconseguir la Moncloa el 2004. Una aspiració que inquieta amplis sectors del partit, atès que tant Bono com Díez han reiterat que, si perden el 2004, se'n tornen a casa. Si això passés i el PP tornés a guanyar, el partit es tornaria a trobar amb una situació com l'actual.

Aquesta hipòtesi és el millor aval del leonès José Luis Rodríguez Zapatero, juntament amb la seva imatge de "cara nova". Molts socialistes hi veuen l'ocasió de calcar l'ascens al poder de José María Aznar. Un diputat -l'únic que ho és dels quatre candidats- jove i disposat a resistir una derrota a les pròximes eleccions per encarar amb garanties un procés electoral a set anys vista, mentre dura "el llarg hivern popular" que el PSOE preveu. Rodríguez Zapatero té suports importants, com el de Pasqual Maragall, que, tanmateix, demana que es fusioni amb Bono. Zapatero ha bastit el lobby de diputats socialistes Nueva Vía, que aposta per un model socioeconòmic similar al del líder laborista anglès Tony Blair. Entre els integrants del grup hi ha parlamentaris com el castellanenc Jordi Sevilla o el castellà Jesús Caldera.

La quarta candidata és Matilde

Fernández, que no s'amaga gens de ser l'aspirant guerrista. L'exministra d'Afers Socials es va veure obligada a presentar-se en nom de la família guerrista, vista la nul·la disposició d'Alfonso Guerra a fer-ho i vist el rebuig amb què topa entre molts sectors del partit l'altre pes pesant guerrista, Juan Carlos Rodríguez Ibarra, el president d'Extremadura. Aquest sector, que no renega de res dels catorze anys de govern del PSOE i que és conscient de les seves poques possibilitats de victòria, reivindica un tomb a l'esquerra i pretén fer visible el seu pes dintre el partit, que deu vorejar el 20%. Fernández té un suport singular, el de Josep Borrell. Tot i així, els borrellistes,

La possibilitat d'un pacte entre Bono, Zapatero i Díez aprofundiria la vella ferida que separa renovadors i guerristes.

enquadrats dintre d'Iniciativa per el Cambio, presten suport a Díez.

En aquestes condicions, la resolució del congrés és imprevisible però no hem de descartar que, al final, l'aparell del partit, amb el suport de catalans i andalusos, que hi aporten gairebé 400 delegats, forci un pacte a tres bandes Bono-Zapatero-Díez que podria ser només un pegat per adobar una ferida profunda a base de proposar vells equilibris entre renovadors i guerristes. Però no oblidem que quan es feien aquests equilibris el líder carismàtic del PSOE, González, dominava amb suficiència tant la Moncloa com Ferraz.

Ferran Casas

ARXIU / RAFA GIL

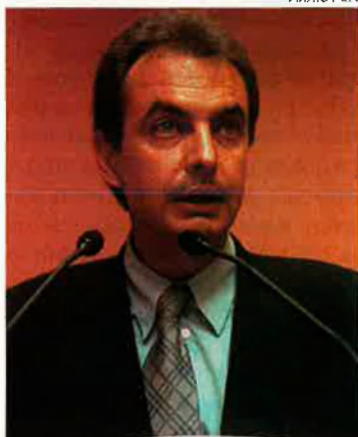
ARXIU / RICARD CUGAT

ARXIU / EFE

ARXIU / EFE

De dalt a baix, els quatre aspirants a la secretaria general del PSOE: José Bono, Rosa Díez, Matilde Fernández i José Luis Rodríguez Zapatero. Aquest últim, impulsor de Nueva Vía i proper als postulats de Tony Blair, ha rebut el suport de Pasqual Maragall.